

Ak sa už rozvádzať, tak radšej v Martine než v Starej Ľubovni

Príspevok prináša skúsenosti rodičov zo svojpomocnej rodičovskej skupiny (SRS) s konaním na okresných a mestských súdoch. Na základe reálnych prípadov porovnáva prax v rôznych okresoch, konkrétne v Martine a v Starej Ľubovni. Zistenia ukazujú výrazné rozdiely v prístupe sudcov k rodičovstvu, rodičovskej spolupráci a zásade najlepšieho záujmu dieťaťa. Kým súd v Martine častejšie podporuje zapojenie obidvoch rodičov, prax v Starej Ľubovni má stále tendenciu uprednostňovať výlučnú starostlivosť matky. Príspevok poukazuje na potrebu zjednotenia súdnej praxe a zavedenia legislatívnych a metodických nástrojov, ktoré zabránia nerovnému prístupu k rodičom a ich deťom v závislosti od miesta konania.

Kľúčové slová: rodičovstvo, zverenie dieťaťa, prax okresných a mestských súdov, nerovný prístup, Slovensko

Skúsenosti rodičov z SRS ukazujú, že výsledok konania o zverenie dieťaťa sa na Slovensku často líši nie podľa obsahu spisu či záujmu dieťaťa, ale podľa toho, na ktorý súd sa súdná rodina dostane.

Na príklade okresov Martin a Stará Ľubovňa sa ukazujú zásadné rozdiely:

Martin: Sudcovia častejšie podporujú spoločnú a striedavú starostlivosť. V odôvodneniach rozhodnutí sa objavuje odkaz na potrebu zachovania vzťahu dieťaťa k obidvom rodičom, snaha motivovať rodičov k spolupráci a rešpektovanie najlepšieho záujmu dieťaťa ako hodnoty nadradenej záujmom rodičov. Rodičia majú väčšiu šancu na spravodlivé posúdenie ich prípadu.

Stará Ľubovňa: Prax je prevažne matkofilná. Dieťa sa najčastejšie zveruje do osobnej starostlivosti matky a otec sa redukuje na návštevníka s presne stanoveným časom kontaktu. Argumentácia často prezentuje záujem matky ako „záujem dieťaťa“. V prípadoch, kde dochádza k tzv. „vymazávaniu rodiča“, nie je podľa rodičov dostatočná ochrana zo strany súdu.

Tieto rozdiely vedú k nerovnosti rodičov len na základe geografického faktora. Je zjavné, že Slovensko potrebuje:

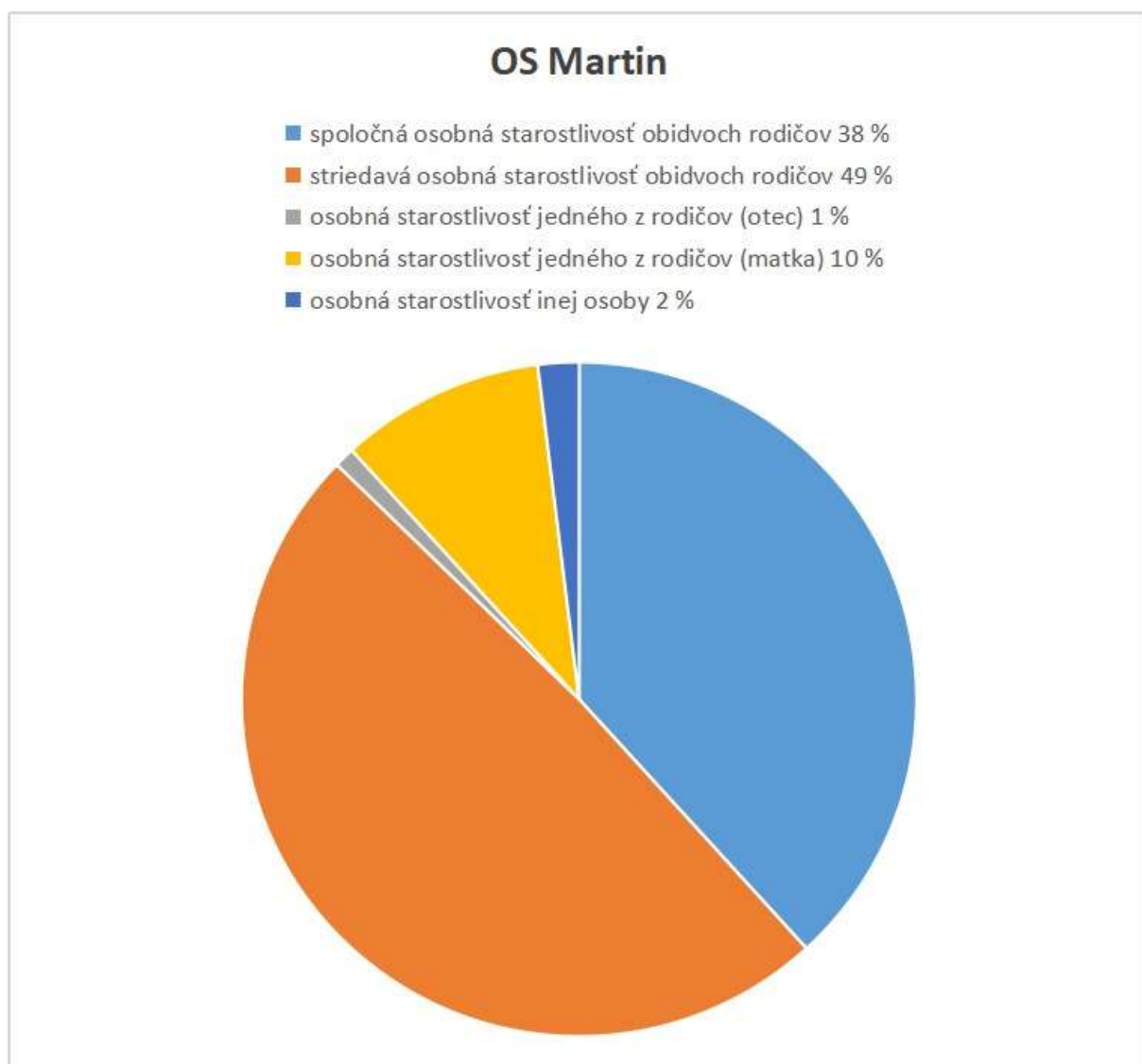
1. Legislatívnu úpravu, ktorá jasne predpokladá rovnocennú starostlivosť obidvoch rodičov ako základný model po rozchode.
2. Metodické usmernenia pre sudcov, aby sa zabránilo diametrálne odlišným prístupom v rôznych regiónoch.
3. Vzdelávanie v oblasti psychológie detí, aby súdy lepšie rozumeli škodlivým dôsledkom jednostrannej starostlivosti a vymazávania rodiča.

Skúsenosť SRS potvrdzuje, že aj v rámci jedného štátu môžu rodičia čeliť úplne rozdielnym výsledkom, čo vyvoláva pocit nespravodlivosti a naruša dôveru v justíciu. Ak sa už rozvádzať, potom je to pre rodinu s dieťaťom „výhodnejšie“ v Martine než v Starej Ľubovni. Tento stav je neudržateľný a volá po systémovej zmene.

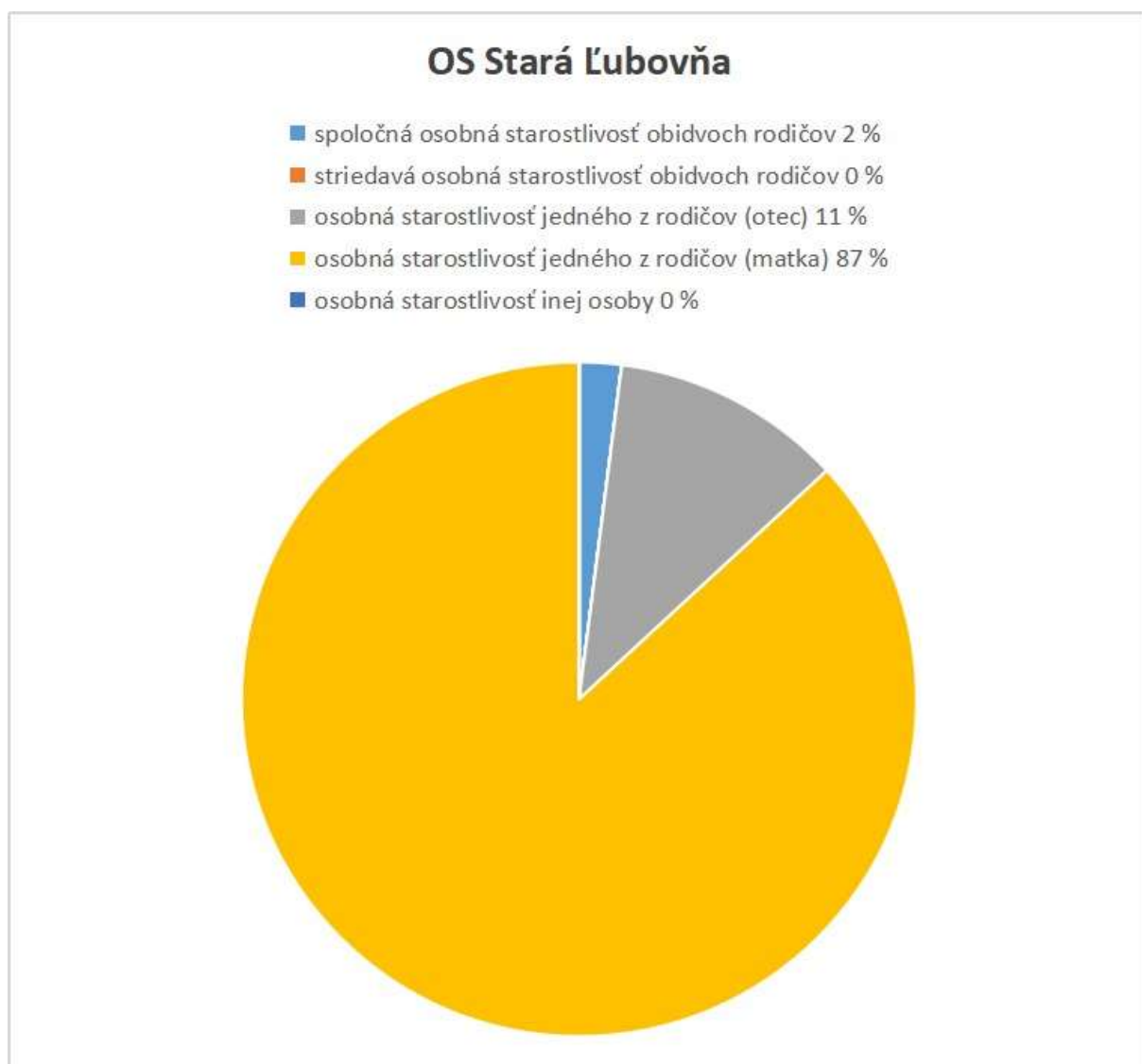
Obrázok č. 1. Hodnotenie okresných a mestských súdov podľa kritéria zverenia detí v rozvodovom konaní do osobnej starostlivosti obidvoch rodičov - právoplatné rozhodnutia v rokoch 2023 a 2024 (v %).

1. OS Martin 87
2. OS Malacky 83
3. OS Pezinok 63
4. OS Trenčín 57
5. OS Trnava 57
6. OS Komárno 55
7. OS Liptovský Mikuláš 53
8. OS Dunajská Streda 50
9. MS Bratislava II 43
10. OS Rožňava 31
11. OS Prešov 31
12. OS Banská Bystrica 31
13. OS Žilina 30
14. OS Zvolen 29
15. OS Nitra 28
16. OS Galanta 24
17. OS Spišská Nová Ves 24
18. OS Námestovo 23
19. OS Poprad 21
20. OS Prievidza 20
21. MS Košice 19
22. OS Žiar nad Hronom 17
23. OS Lučenec 17
24. OS Nové Zámky 16
25. OS Senica 16
26. OS Humenné 15
27. OS Levice 15
28. OS Michalovce 15
29. OS Rimavská Sobota 13
30. OS Trebišov 11
31. OS Vranov nad Topľou 10
32. OS Bardejov 7
33. OS Stará Ľubovňa 2

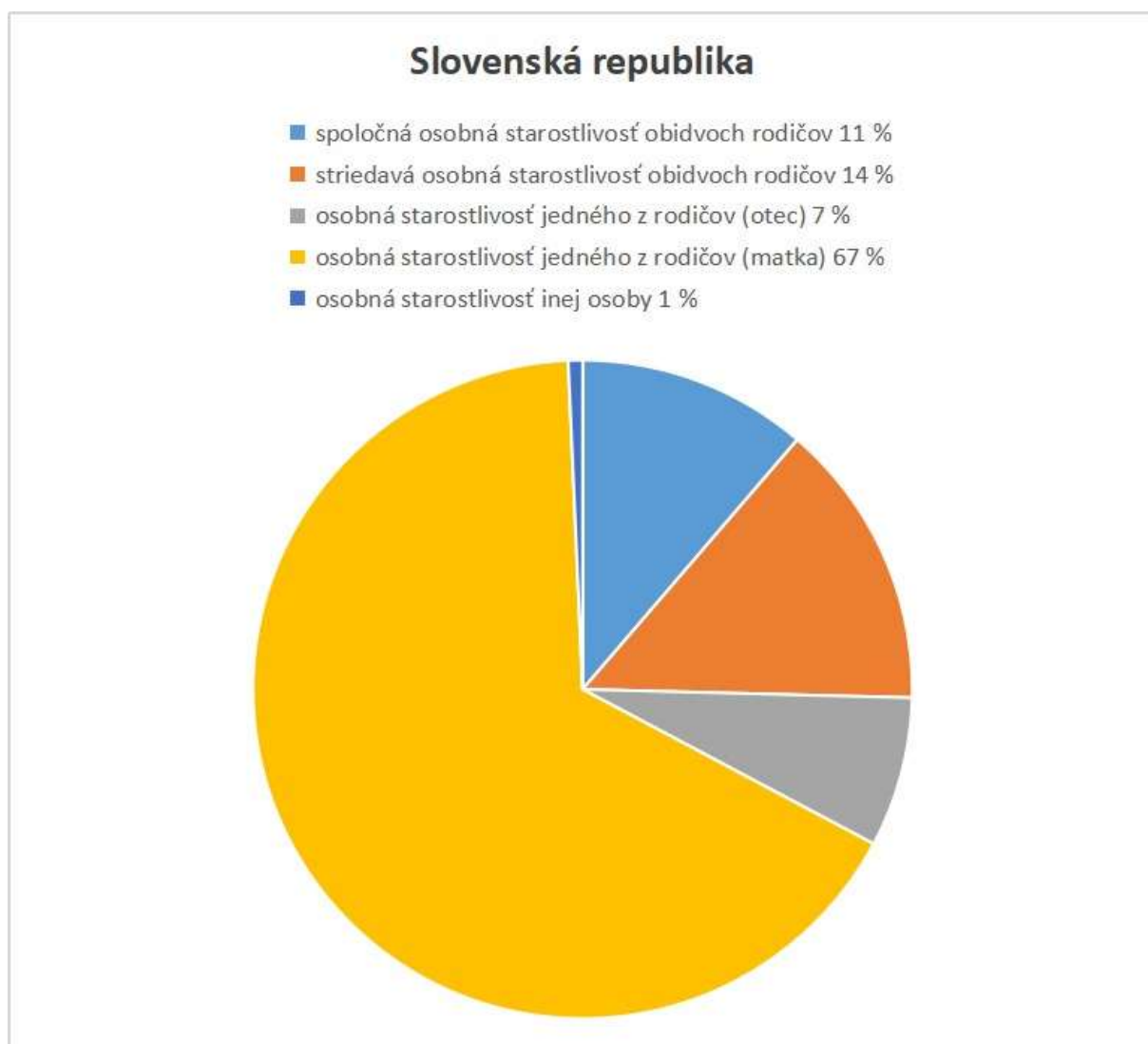
Obrázok č. 2. Zverenie detí okresným súdom Martin v rozvodovom konaní do osobnej starostlivosti - právoplatné rozhodnutia v rokoch 2023 a 2024 (v %).

Obrázok č. 3. Zverenie detí okresným súdom Stará Ľubovňa v rozvodovom konaní do osobnej starostlivosti - právoplatné rozhodnutia v rokoch 2023 a 2024 (v %).

Obrázok č. 4. Zverenie detí okresnými a mestskými súdmi v rozvodovom konaní do osobnej starostlivosti - právoplatné rozhodnutia v rokoch 2023 a 2024 (v %).

Obrázok č. 5. Veľkosť súdov podľa počtu zverených detí v rozvodovom konaní - právoplatné rozhodnutia v rokoch 2023 a 2024.

1. OS Nitra najväčší gigasúd 569
2. OS Poprad najväčší gigasúd 511
3. OS Banská Bystrica najväčší gigasúd 503
4. OS Prievidza väčší megasúd 450
5. OS Lučenec veľký kilosúd 359
6. OS Zvolen veľký kilosúd 347
7. OS Rimavská Sobota veľký kilosúd 339
8. OS Žilina stredný súd 317
9. OS Prešov stredný súd 270
10. OS Nové Zámky malý milisúd 237
11. OS Galanta malý milisúd 221
12. OS Žiar nad Hronom malý milisúd 218
13. OS Trebišov malý milisúd 209
14. MS Košice menší mikrosúd 149
15. OS Michalovce menší mikrosúd 143
16. OS Bardejov menší mikrosúd 133
17. OS Trenčín menší mikrosúd 129
18. OS Rožňava menší mikrosúd 127
19. OS Senica menší mikrosúd 116
20. až 21. MS Bratislava II menší mikrosúd 106
20. až 21. OS Humenné menší mikrosúd 106
22. OS Martin najmenší nanosúd 102
23. OS Stará Ľubovňa najmenší nanosúd 99
24. OS Spišská Nová Ves najmenší nanosúd 97
25. OS Vranov nad Topľou najmenší nanosúd 81
26. OS Liptovský Mikuláš najmenší nanosúd 70
27. OS Dunajská Streda najmenší nanosúd 64
28. OS Komárno najmenší nanosúd 49
29. OS Námestovo najmenší nanosúd 47
30. OS Trnava najmenší nanosúd 42
31. OS Malacky najmenší nanosúd 30
32. až 33. OS Levice najmenší nanosúd 27
32. až 33. OS Pezinok najmenší nanosúd 27